

De senaste ändringarna i miljölagstiftningen: ENVIVE:s exempel

Ändringarna avser tidsperioden från **2023-01-05** till **2023-08-04** ⁽¹⁾

Vänligen notera att er verksamhet kan beröras även av andra lagkrav som inte ingår i detta exempel.
Kontakta gärna ENVIVE för information om hur vi kan hjälpa er med regelbunden uppdatering av er laglista.

Sammanfattning av de största ändringarna, som berör flest verksamheter:

Tillstånd, anmälan, förbud, avgifter, etc.

- * 2023-maj: **sänkta begränsningsvärden** i Karlstads kommun, för **ämnen i avloppsvatten** från företag, bl.a. bly, kadmium och nickel.
Har er kommun också sänkt några begränsningsvärden?
- * Det **nya CSRD-direktivet** (Corporate Sustainability Reporting Directive, EU 2022/2464) om **hållbarhetsredovisning** införs i flera steg från 2024.

Avfall & farligt gods

- * 2024-01-01: **Nya** krav att **sortera ut bioavfall** (mat och invasiva växter, inkl. parkslide) ([SFS 2020:614](#)) *(ingick i föregående ändring)*.
- * 2024-01-01: **Ny** högre **avgift** för producenter av **elutrustning** p.g.a. innehåll av **kandidatämne** ([NFS 2022:12](#)) *(ingick i föregående ändring)*.
- * 2024-01-01: **Ny** högre **avgift** för producenter av **förpackning** utifrån **materialåtervinningsbarhet** ([NFS 2022:11](#)) *(ingick i föregående ändring)*.
- * 2024-01-01: **Verksamheter** kan lämna sitt **förpackningsavfall, utan avgift**, ([SFS 2022:1274](#)) *(ingick i föregående ändring)*.
- * 2023-05-01 & 2024-01-01: **Nya** producentsvarsförfordningar för **bilar** samt för **däck** ([SFS 2023:132](#), [SFS 2023:133](#)).

Kemikalier

- * 2023-06-14: två **nya kandidatämnen** i **kandidatförteckningen** ([EG nr 1907/2006](#)).
- * 2023-08-23: **nytt utbildningskrav** för **diisocyanater**, samt **märkning** och **information** ([REACH-ändring nr 2020/1149](#)) *(ingick i föregående ändring)*.
- * 2025/ 2028: **nya faroklasser** för ämnen som är hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska. bl.a. [EUH441](#) för vPvB-ämne ([CLP](#)).
- * 2023: **nya** och **sänkta** gränser i bilaga XVII (REACH) för flera **ämnen** i både **kemikalier** och **varor** ([EG nr 1907/2006](#)).
- * 2023: **nya** och **sänkta** gränser för flera olika **PFAS-ämnen** i både **kemikalier, varor** samt **avfall**, i POPs-förordningen (EU [2019/1021](#)).

Arbetsmiljö & säkerhet/brand

- * 2024/ 2026: **Nya** hygieniska gränsvärden (**HGV**) från för bl.a. bensen och nickel, ändring [2022:5](#) (i [AFS 2018:1](#)) *(ingick i föregående ändring)*
- * 2024-05-04: **Nytt registerkrav** vid exponering med risk för ohälsa, för **H-fras H360**. Ändring [2022:4](#) (i [AFS 2011:19](#)) *(ingick i föregående ändring)*
- * **EU:s nya maskinförordning** har trätt ikraft 2023-07-19 och den kommer att **börja tillämpas 2027-01-20** ([EU 2023/1230](#)).

¹⁾ Om inget annat anges.

Tillstånd, anmälan, förbud, avgifter, etc.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Tillstånd, anmälan, förbud, avgifter, etc.
Miljöbalken SFS 1998:808 (2022:1799)	<p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>Berör inte oss: 2022:1799 (ikraftträdande 2023-03-01) 29 kap. Nytt straff, böter eller fängelse, för otillåten fartygsåtervinning, som inte utförs enligt EU-förordning (1257/2013) om återvinning av fartyg, vid anläggning som uppfyller berörda krav.</p>
Miljötillsyns- förordningen SFS 2011:13 (2023:137)	<p>Berör inte oss: 2023:137 (ikraftträdande 2023-05-01) Tillsynsansvar inskrivet för Naturvårdsverket inom de nya förordningarna om producentansvar för bilar och däck.</p>
Förordning om miljö- farlig verksamhet och hälsoskydd SFS 1998:899 (2023:443)	<p>Berör inte oss: 2023:443 (ikraftträdande 2023-07-24) Nytt krav att miljörapport ska lämnas även av icke tillståndspliktig verksamhet, som ingår i bilaga I, i EU-förordning 166/2006, om verksamheten är högre än angivet tröskelvärde i bilaga I. <i>Förtydligande: vi finns på listan men vi har tillstånd och lämnar redan miljörapport.</i></p> <p>Berör inte oss 2023:302 (ikraftträdande 2023-05-01) Kommande upphävande 2024-12-31 för 25 g, 27 b §§: upphävande av dokumentationskrav vid de tillfälliga undantagen, samt skyndsamt handläggning upphävs; avloppsreningsverk och fjärrvärme. 2023:301 (publicerad 2023-05-30) Upphävande av SFS 2022:114 nedan. 2023:291 (ikraftträdande 2023-06-13) Dokumentationskrav och handläggning för undantag: avloppsreningsverk.</p> <p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>Berör inte oss 2022:1611 (ikraftträdande 2023-07-02) Ändrad benämning på grundsärskola och gymnasiesärskola, till de nya begreppen anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. 2022:1606 (ikraftträdande 2024-06-01) Upphävande av tillfälliga regler, vid risk för brist på gas för fjärrvärmeverk. 2022:114 (ikraftträdande 2023-07-01) Skyndsamt handläggning upphävs; avloppsreningsverk, brist på reningskemikalier.</p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Tillstånd, anmälan, förbud, avgifter, etc.
Miljöprövnings- förfordningen SFS 2013:251 (2023:307)	<p>Berör inte oss</p> <p>2023:307 (ikraftträdande 2025-01-01) Borttaget undantag för avloppsreningsverk.</p> <p>2023:306 (ikraftträdande 2024-06-01) Borttaget undantag för fjärrvärmeverk.</p> <p>2023:305 (publicerad 2023-05-30) Upphävande av SFS 2022:1604 (dvs. nu framflyttat stoppdatum, fjärrvärmeverk).</p> <p>2023:304 (publicerad 2023-05-30) Upphävande av SFS 2022:1603 (borttaget tillfälligt undantag: fjärrvärmeverk, gasbrist).</p> <p>2023:303 (publicerad 2023-05-30) Upphävande av SFS 2022:1602 (nu borttagen rubrik, tillfälliga undantag)</p> <p>2023:300 (publicerad 2023-05-30) Upphävande av SFS 2022:112 (dvs. nu framflyttat stoppdatum, avloppsreningsverk, brist på reningskemikalier)</p> <p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>2022:1604 (ikraftträdande 2024-06-01) Kommande upphävande av undantag för fjärrvärme (sedan dock framflyttat, se ovan).</p> <p>2022:1602 (ikraftträdande 2023-07-01) Rubrik ”Tillfälligt undantag från tillståndsplikt” (avloppsreningsverk och fjärrvärmeverk).</p>
Lokala hälsoskydds- föreskrifter för Karlstads kommun Gäller från 2023-06-19	<p>Berör inte oss</p> <p>Ny version (ikraftträdande 2023-06-30) Ersätter föregående version från 2009. Ny inskriven paragraf (5§) med krav på anmälan till miljönämnden innan förvaring av olje- eller tjärprodukter, lösningsmedel, vägsalt eller andra liknande produkter inom tre områden i Karlstad enligt kartbilaga; Mjölntorpet/Kronoparken, Sutterhöjden/Molkom samt Ö Tolerud/Hynboholm.</p> <p>Anmälningskravet gäller dock inte för miljöfarlig verksamhet som är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, eller vattenverksamhet som är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt miljöbalken.</p> <p>Anmälan krävs inte heller för förvaring avsett för hushållsändamål eller för förvaring som sker inomhus utan risk för läckage till omgivningen.</p>
Förordning om avgifter för provning och till- syn enligt miljöbalken SFS 1998:940 (2023:134)	<p>Berör inte oss:</p> <p>2023:134 (ikraftträdande 2023-05-01/ 2024-01-01)</p> <p>Tillsynsavgift inskriven för producent av bilar, producent av däck, samt för producentansvarsorganisation för däck.</p>
Förordning om miljö- sanktionsavgifter SFS 2012:259 (2023:138)	<p>Berör inte oss:</p> <p>2023:138 (ikraftträdande 2023-07-01/ 2024-01-01) 11 kap. 15-16, 21 §§: berör rapportering etc. inom producentansvar för bilar och producentansvar för däck, samt bilskrotning (SFS 2023:132, SFS 2023:133 och SFS 2007:186).</p> <p>2023:128 (ikraftträdande 2023-05-01) 7 kap. 17-18 §§: berör regler om fartygsbränslen i svavelförordningen (SFS 2014:509).</p>

[Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter](#)

Maj 2023
 Karlstads kommun
 m.fl.

alternativt

Berör inte oss.

*Tillhörande fråga
 inskriven*

Ny version (publicerad i maj 2023) Ersätter föregående version från 2017. Ändringen utgörs av **sänkta begränsningsvärden** för spillvatten, för flera parametrar i tabell 1 och 2 (blåmarkerade) **och de är nu i samma nivå som kraven i P 95.**

Parameter	Begränsningsvärde	Typ av olägenhet
pH	6,5 – 10*	Korrosionsskador
Temperatur	45°C**	Skador på plaströr och packningar
Klorid, Cl ⁻	2 500 mg/l	Korrosionsskador
Sulfat, SO ₄ ²⁻	400 mg/l***	Korrosionsskador
Sulfid, S ²⁻	1 mg/l	Korrosionsskador och lukt
Konduktivitet (ledningsförmåga)	500 mS/m	Korrosionsskador
Magnesium, Mg	300 mg/l	Korrosionsskador
Ammonium, NH ₄	60 mg/l	Korrosionsskador
Fett	Se nedanstående text****	Igensättning

* För pH gäller att värdet ska ligga inom intervallet 6,5 – 10.

** För större flöden kan det bli aktuellt med en lägre temperatur än 45°C.

*** Begränsningsvärdet gäller även summan av sulfat (SO₄²⁻), sulfit (SO₃²⁻) och tiosulfat (S₂O₃²⁻).

**** För att förhindra igensättning i ledningar orsakade av fettrika avloppsvatten bör en korrekt dimensionerad fettavskiljare (enligt SS-EN 1825) installeras. Detta gäller för verksamheter som hanterar livsmedel. Se VA-huvudmannens riktlinjer för fettavskiljare.

Parameter	Begränsningsvärde
Bly, Pb	10 µg/l
Kadmium, Cd	0,1 µg/l
Koppar, Cu	200 µg/l
Krom, Cr*	10 µg/l
Kvicksilver, Hg	0,1 µg/l
Nickel, Ni	10 µg/l
Silver, Ag	10 µg/l
Zink, Zn	200 µg/l
Cyanid, CN ⁻ (totalhalt)	500 µg/l
Oljeindex	50 mg/l**
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 20 % processavloppsvatten	20 % hämning
Nitrifikationshämmning vid inblandning av 40 % processavloppsvatten	50 % hämning

* Sexvärt krom ska reduceras till trevärt före utsläpp till spillvattennätet.

** Det finns en svensk standard för oljeavskiljare, SS-EN 858. Vid nyinstallation eller verksamhetsförändring bör klass 1 oljeavskiljare installeras för att klara utsläppskraven.

Begränsningsvärdena gäller som **momentanvärden** (mätt som stickprov) på spillvattnet vid aktuell process eller verksamhet. Värdena bör **inte överskridas ens under kort tid.**

Fotnot: Oljeavskiljare [klass 1](#). De flesta kommuner ställer krav på att oljeavskiljare ska vara av klass I. Svensk standard SS-EN 858 delar in oljeavskiljare i två klasser, där klass I har högst reningsgrad och ska klara ett värde av max 5 mg olja/liter i det renade vattnet. Oljeavskiljare av klass II har ett utsläppsvärde på 50 mg olja/liter.

Berör inte oss **alternativt Utred ev. ändring hos er kommun alternativt Utred att vi är under de nya begränsningsvärdena/P95.**
ENVIVE-råd om golvskurvatten: utred att vi är under nivåerna i P95 - om inte så uppsamlas och sänds som farligt avfall.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Tillstånd, anmälan, förbud, avgifter, etc.
Vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten SFS 2008:463 (2023:48)	2023:48 (ikraftträdande 2023-03-14) Uppdaterade avgifter för anmälan samt tillsyn. Berör både laser, sluten strålkälla/ mätinstrument samt radonhalter över 200 bequerel/m ³ . <i>Ingen åtgärd krävs. Vi betalar fakturan för berörd avgift, när det blir aktuellt.</i>
Föreskrift och allmänna råd om laser, starka laserpekare och intensivt pulserat ljus SSMFS 2014:4 (2023:2)	<i>Berör inte oss:</i> 2023:2 (ikraftträdande 2023-03-14) Tillstånd och hantering inskrivet för Säkerhetspolisen

Avfall och farligt gods

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Avfall och farligt gods
Avfallsförordningen SFS 2020:614 (2023:139)	<p>2023:139 (ikraftträdande 2023-05-01/2024-01-01) Krav från de nya producentansvarsförordningarna för bilar (SFS 2023:132) samt för däck (SFS 2023:133).</p> <p>* Ny 5a §, 3 kap: en uttjänt bil får inte lämnas till någon annan än en producent eller en auktoriserad bilskrotare.</p> <p>* Ny 5a §, 3 kap: avfall som utgörs av däck och som inte sitter på en uttjänt bil, ska lämnas till producentansvarsorganisation (som avfall) alternativt regummering.</p> <p><i>Ingen åtgärd krävs; vi följer kraven via våra bilavtal. Ok? alternativt vi har inga företagsbilar.</i></p> <p><i>(ingick i föregående ändring) Krav som nu träder ikraft och som påverkar oss</i></p> <p>2022:1871 (ikraftträdande 2024-01-01) Nya krav för ”den som har” bioavfall att sortera ut biologiskt nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall från annat avfall, samt även växten parkslide eller invasiva främmande arter, från annat trädgårds- eller parkavfall.</p> <p><i>Livsmedelsavfall (matavfall) samt parkslide och invasiva växter – se föregående lagändringar.</i></p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Avfall och farligt gods
Producentansvar för förpackningar SFS 2022:1274 (2023:522)	<p>Berör inte oss 2023:522 (ikraftträdande 2023-09-26)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Producentansvarsorganisationen ska även rapportera till Naturvårdsverket hur stor andel av mängden redovisade förpackningar som varit avsedd för privat bruk (5 kap, 22 §), * Inskreven hänvisning för Naturvårdsverkets möjlighet att ge dispens, * Ändrad hänvisning för marknadsandel som ska användas för beräkning av producentansvarsorganisationens ersättningskyldighet, * Inskrivet att när Naturvårdsverket fastställer marknadsandelar för en producentansvarsorganisation ska beslutet fattas efter det att producentansvarsorganisationen har fullgjort sin uppgiftsskyldighet enligt 5 kap. 22 §, * Ändring i kommunens redovisning av antal hushåll till Naturvårdsverket, samt att kommunen ska rapportera antal ÅVC:er. <p><i>(ingick i föregående ändring)</i> SFS 2022:1274 (träder ikraft 2024-01-01):</p> <ul style="list-style-type: none"> * verksamheter kan lämna förpackningar på en mottagningsstation, utan avgift, oavsett volym och frekvens, från 2024-01-01. * Den producentansvarsorganisation (ex. NPA/ fd. FTI) som har störst marknadsandel är från 2024-01-01 skyldig att ordna mottagningsplatser för förpackningsavfall från verksamheter (vi) samt ansvarig för att informera verksamheterna. * Verksamheter (vi) ska vara anslutna till en godkänd producentansvarsorganisation (ex. NPA) från 2024-01-01. <p><i>Invänta information om mottagningsstation för vårt förpackningsavfall (om vi inte redan har fått det).</i> Kontrollera cirka dec. 2023, att den som vi har valt ex. NPA/ fd. FTI www.npa.se, är godkänd av Naturvårdsverket.</p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Avfall och farligt gods
Bestämmande av förpackningsavgifter med hänsyn till materialåtervinningsbarhet NFS 2022:11 (oförändrad)	<p><i>(ingick i föregående ändring)</i> NFS 2022:11. Innehåller krav som träder ikraft 2024-01-01:</p> <p>Berör oss som producent av förpackningar. En producentansvarsorganisation (FTI/NPA, TMR etc.) ska ta ut en högre ersättning från en producent/av oss för vår mängd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pappers- och kartongförpackningar, när förpackningen är en kompositförpackning, om inte < 5 % av den totala massan består av annat material än papper, - plastförpackningar när förpackningen; <ol style="list-style-type: none"> 1. endast kan materialåtervinnas genom kompostering, 2. består av sådan infärgad svart plast som försvårar optisk materialidentifiering, 3. är en kompositförpackning och > 5 % av total massa består av annat material än plast, 4. har två eller flera skikt av olika plastpolymerer och > 5 % av total massa består av en eller flera olika plastpolymerer. 5. innehåller > 5 % fyllnadsmaterial, beräknat utifrån förpackningens totala massa. <p><i>Producent (tillverkare): uppfyller våra förpackningar undantagen för förhöjda avgifter? (eller redan utrett?)</i> <i>Producent ("fyllare" av förpackning): uppfyller våra förpackningar undantagen för förhöjda avgifter? (eller redan utrett?)</i> <i>Lägga till dessa frågor i mallen för leverantörsfrågor nu, för emballage? (eller redan inskrivet?)</i></p>
Skyldigheter för näringsidkare att lämna uppgifter till statistik om uppkommet avfall NFS 2023:2 (oförändrad)	<p><i>(ingick i föregående ändring)</i> NFS 2023:2 (ikraftträdande 2023-03-01).</p> <p>Näringsidkare (vi) har skyldighet att lämna uppgift om avfallsstatistik till Naturvårdsverket enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Uppgifterna ska på Naturvårdsverkets begäran lämnas till Statistiska centralbyrån (SCB) senast den tredje fredagen i april, varje udda år. <i>Invänta Naturvårdsverkets begäran – se föregående lagändringar</i></p>
Producentansvar för batterier SFS 2008:834 (2023:136)	<p>Berör inte oss 2023:136 (ikraftträdande 2023-09-26)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Uppdaterad hänvisning till förordning (2023:132) om producentansvar för bilar, * Borttagen hänvisning till förordning (2007:193) om producentansvar för vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Avfall och farligt gods
Producentansvar för bilar SFS 2023:132 (oförändrad)	<p>Ny (ikraftträdande 2023-05-01) Ersätter den äldre förordningen (SFS 2007:185) om producentansvar för bilar. Kraven berör biltillverkare, bilimportörer samt mottagningsystem för uttjänta bilar (med bil avses personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3,5 ton). Innehåller bl.a. krav på kodningsstandard för komponenter och material, återvinningsnivå för uttjänta bilar, redovisning till Naturvårdsverket, information till bilkund och till innehavare av uttjänta bilar samt drift av mottagningsstationer. <i>Vi följer kraven via våra bilavtal alternativt vi har inga företagsbilar.</i> <i>Kravet att lämna in uttjänta bilar ingår i avfallsförordningen (se SFS 2020:614 ovan).</i></p>
Producentansvar för däck SFS 2023:133 (oförändrad)	<p>Ny (ikraftträdande 2024-01-01). Ersätter den äldre förordningen (SFS 1994:1236) om producentansvar för däck. Berör däcktillverkare, däckimportörer samt mottagningsystem för uttjänta däck. Innehåller bl.a. krav återvinningsnivå för uttjänta däck, redovisning till Naturvårdsverket, information till innehavare av uttjänta däck samt drift av mottagningsstationer. <i>Vi följer kraven via våra bilavtal alternativt vi har inga företagsbilar.</i> <i>Kravet på att lämna in uttjänta däck ingår i avfallsförordningen (se SFS 2020:614 ovan).</i></p>
Bestämmande av ersättning för elutrustning med hänsyn till innehåll av farliga ämnen NFS 2022:12 (oförändrad)	<p><i>(ingick i föregående ändring)</i> Ny (ikraftträdande 2023-01-05). Tillämpas från 2024-01-01. Berör oss som ”WEEE-producent” av elektronik (WEEE-producent = bl.a. tillverkar och säljer (i eget namn) eller importör till Sverige). En producentansvarsorganisation ska ta ut en högre ersättning från en producent för elutrustning som innehåller > 0,1 vikts-% av ett kandidatämne. <i>Utreda nu i höst om våra elektronikprodukter uppfyller undantaget från förhöjda avgifter;</i> <i>kandidatfrågan ingår i leverantörsfrågorna - har vi skickat frågorna till alla berörda leverantörer och har vi fått svar?</i></p>

Kemiska produkter och arbetsmiljö

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
Föreskrift om kemiska produkter och biotekniska organismer KIFS 2017:7 (2023:2)	<p>2023:2 (ikraftträdande 2023-09-01 samt 2025-01-01) Alla ändringarna finns beskrivna i KemI:s konsekvensutredningar.</p> <p>Detaljändring i reglerna för rapporteringen till SCIP-databasen genom upphävandet av 12 kap. 5§ där det stod att SCIP-anmälan i stället för av en importör, kan utföras av ”en enda representant” som är utsedd enligt REACH.</p> <p><i>Ingen åtgärd krävs. Ändringen påverkar inte vår skyldighet att göra SCIP-anmälningar, när så krävs.</i></p> <p>Berör inte oss:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Tillståndsplikt för privat användning av frätande produkter för avloppsrensning, så kallade propplösare, p.g.a. många olyckor. * Ett undantag enligt RoHS-direktivet för användning av sexvärt krom i absorptionsvärmepumpar. <p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>Berör inte oss</p> <p>2023:1 (ikraftträdande 2023-02-28) Ändring som inför undantag enligt RoHS-direktivet för bly i medicintekniska produkter samt övervaknings- och kontrollinstrument. Ett tidsbegränsat undantag förnyas också. Ändringarna finns beskrivna i KemI:s konsekvensutredning. Berör främst tillverkare och importörer.</p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
<p>REACH-förordningen (EG) nr 1907/2006 (2023/1464)</p> <p>Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals</p> <p>Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.</p> <p>Reach-info finns på www.kemi.se.</p> <p>& www.eur-lex.europa.eu</p> <p>& https://www.echa.europa.eu/sv/web/guest/regulations/reach/understanding-reach</p>	<p>Ändringar i kandidatförteckningen:</p> <p>Två nya ämnen inskrivna 2023-06-14 och det är nu 235 ämnen i kandidatförteckningen.</p> <p>* Difenyl(2,4,6-trimetylbensoyl)fosfinoxid, CAS-nr 75980-60-8. Ämnet är reproduktionstoxiskt, dvs fertilitetsstörande. År 2022 användes 24,5 ton av ämnet i Sverige främst i industriella färger, tryckfärger, coatings och annan ytbeläggning.</p> <p>* Bis(4-klorfenyl)sulfon EG-nr 201-247-9, CAS-nr 80-07-9. Ämnet är mycket svårnedbrytbart och mycket bioackumulerande (vPvB). Användningen i Sverige har under senare år varit < 1 ton och ämnet används vid produktion av gummi produkter.</p> <p><i>Användare av kemikalier: finns de nya kandidatämnena i våra kemikalier som vi använder?</i></p> <p>* <i>Sök i databasen för säkerhetsdatablad /läs igenom säkerhetsdatablad</i></p> <p><i>Tillverkare/ importör/ distributör av varor: Ingår de nya kandidatämnena i våra varor som vi säljer eller i vårt emballage?</i></p> <p>* <i>Leverantörsfrågor (kandidat, SCIP, bilaga XVII, POPs, Nano, PFAS, RoHS, etc.): har vi skickat till alla?</i></p> <p>* <i>Har vi fått svar från alla?</i></p> <p>(obs: flera ändringar i bilaga XVII samt POPs (se nedan), vilket ytterligare visar betydelsen av att vi får svar)</p> <p>* <i>Har vi gjort de ev. SCIP-anmälningar hos ECHA som krävs?</i></p> <p>Våra svar vid frågor från företagskund eller konsumentkund: fungerar bra?</p> <p>Ändringar i REACH-förordningen:</p> <p>2023/1464 (utfärdad 2023-07-14) Ny punkt 77, i bilaga XVII med gränsvärden efter 2026-08-06 för formaldehyd och formaldehydavgivande ämnen, som inte får överskridas, inkl. undantag samt regler för mätning enligt tillägg 14;</p> <p>* 0,062 mg/m³ för möbler och träbaserade varor, samt 0,080 mg/m³ för andra varor än möbler och träbaserade varor, * 0,062 mg/m³ för fordon.</p> <p><i>Tillverkare/ importör/ distributör av varor/fordon: bilaga XVII ingår i våra leverantörsfrågor, se ovan (viktigt att vi får svar).</i></p> <p>2023/1132 (utfärdad 2023-06-08 och tillämpas från 2023-12-01) Uppdateringar samt nya CMR-ämnen, i bilaga XVII p.g.a. ändrade klassificeringar i CLP, EG 1272/2008 (CMR; cancerframkallande, köns-cellsmutagena eller reproduktionstoxiska).</p> <p><i>Tillverkare/importör/"namnbytare"/distributör av kemikalier: bilaga XVII i leverantörsfrågor: kemikalieleverantör har svarat?</i></p> <p><i>Tillverkare/ importör/ distributör av varor: bilaga XVII ingår i våra leverantörsfrågor, se ovan (viktigt att vi får svar).</i></p> <p><i>Användare av kemikalier: ingen åtgärd krävs förutom ordinarie kontroll av ändrade säkerhetsdatablad (se avsnitt 16 i SDB)..</i></p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
Forts REACH	<p>2023/923 (utfärdad 2023-05-03 och övergångstider till år 2024 /2025/ 2033) Nytt gränsvärde för bly och blyföreningar i PVC, i bilaga XVII, post 63 kolumn 2: ”Får inte släppas ut på marknaden eller användas i varor som är framställda av polymerer eller sampolymerer av vinylklorid (PVC) om blykoncentrationen är minst 0,1 viktprocent av PVC-materialet” (punkt 15). Övergångstid och undantag i punkt nr 16 -20. Tillverkare/ importör/ distributör av varor: bilaga XVII ingår i våra leverantörsfrågor, se ovan (viktigt att vi får svar).</p> <p>Uppföljning (äldre ändring som nu har trätt ikraft) 2023-08-23 infördes nya utbildningskrav för arbete med diisocyanater, förpackningar ska vara märkta med ny information, samt information ska ges till användarna (ex. i säkerhetsdatabladet), se den berörda REACH-ändringen nr 2020/1149. Användare: vi berörs inte/ eller berörd personal har gått utbildningen – se föregående lagändringar. Tillverkare/importör/”namnbytare”/ distributör: uppdaterat/kontrollerat SDB, etikett och utbildning – se föregående lagändring. ”Från och med 2023-08-23 krävs lämplig utbildning före industriellt eller yrkesmässigt bruk” (textkrav på etikett, sedan 2022-02-24) ”Arbetsgivaren eller egenföretagaren säkerställer att industriella eller yrkesmässiga användare har med godkänt resultat slutfört utbildning om säker användning av diisocyanater innan de använder ämnena eller blandningarna” (ex. informationstext i SDB).</p> <p>REACH & CLP faktaruta (EG 1907/2006 & EG 1272/2008)</p> <p>Kandidatämnen enligt REACH, har bl.a. CMR-egenskaper; cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska. De kan senare komma att omfattas av tillståndskrav i REACH-bilaga XIV (<i>strategisk risk för oss/ våra leverantörer</i>) och de berörs alltid av bl.a. följande krav:</p> <ul style="list-style-type: none"> * anmälan i SCIP-databasen för varor (produkter/ komponenter/ ”prylar”) om varan innehåller >0,1 vikts-% av ett kandidatämne (krav i REACH när vi är tillverkare, importör eller distributör av en vara inom (EU)/EES), se KIFS 2017:7, * informationsplikt för varor (produkt/ komponent/ ”pryl”) vid försäljning till företag om varan innehåller >0,1 vikts-% av ett kandidatämne (krav i REACH när vi säljer våra varor till företag), * konsumenter (privatpersoner) rätt att få information om varans ev. innehåll av ämnet, inom 45 dagar, om de frågar (krav i REACH om vi säljer en vara till en privatperson och om privatpersonen frågar), * utifrån livscykelperspektiv på inköp av både varor och kemikalier, till vår egen verksamhet, finns krav i ISO 14001 utifrån miljöpåverkan, * utifrån egenskaper och hantering så kan arbetsmiljöfrågor för egen personal beröras, i både varor och kemikalier (krav eller frivilligt, för oss beroende på förutsättningar/exponering). <p>Bilaga XVII i REACH: innehåller begränsningar för ämnen och ämnesgrupper, i både varor och kemikalier och den ändras flera gånger/år. (krav i REACH och via CLP både för varor och kemikalier när vi säljer dem, oavsett om vi är tillverkare och/eller distributör).</p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
<p>CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008 (2023/1435)</p> <p>CLP: Classification Labelling, Packaging</p> <p>CLP-info finns på www.kemi.se & www.eur-lex.europa.eu & https://www.echa.europa.eu/sv/web/guest/regulations/clp/understanding-clp</p>	<p>2023/1435 (utfärdad 2023-05-02 och blir bindande 2025-02-01) ”ATP 20”: en ändring i bilaga VI. ATP 20 innebär att borsyra och sex andra borföreningar, samt ”2-etylhexansyra och dess salter” ändras. Tillverkare/ importör/ ”namnbytare”/ distributör: <i>utred ev. ändring i säkerhetsdatablad och etikett – fråga vår leverantör/ få bekräftelse</i> Användare: <i>bevaka ev. åtgärdsbehov vid ändrade säkerhetsdatablad, kontinuerligt (se avsnitt 16 i SDB angående ändringarna).</i></p> <p>2023/1434 (bindande från 2023-07-25) ”ATP 19”: en ändring i bilaga VI. * ATP19 berör klassificering av en blandning för reproduktionstoxicitet (anmärkning 11 och 12, i 1.1.3.2) * ATP19 har ett förtydligande om självklassificering för varje ämne, i blandningar vid utspädning (anmärkning X, i 1.1.3.1). Tillverkare/ importör/ ”namnbytare”/ distributör: <i>utred ev. ändring i säkerhetsdatablad och etikett – fråga vår leverantör/ få bekräftelse</i> Användare: <i>bevaka ev. åtgärdsbehov vid ändrade säkerhetsdatablad, kontinuerligt (se avsnitt 16 i SDB angående ändringarna).</i></p> <p>2023/707 (ikraftträdande 2023-04-20, med övergångstider till år 2025/ 2026/ 2028) Nya faroklasser för hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska ämnen, <i>se nästa sida</i>.</p> <p><i>(ingått i flera föregående ändringar) - Pågående ATP</i> 2022/692 (bindande 2023-12-01) ”ATP18”: 39 nya ämnen har skrivits in, bl.a. bisfenol S och melamin. 17 befintliga ämnen har fått ändringar, bl.a. bisfenol A. Ett ämne, naftilen-1,5-diisocyanat, har tagits bort. <i>Åtgärd för ATP:er (se ovan)</i></p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö																												
<p><i>Forts CLP</i></p>	<p>2023/707 : nya faroklasser införs och under övergångsperioden kan de tillämpas på frivillig basis.</p> <p>Även hos ECHA finns information (på svenska).</p> <p>Övergångstiderna är: Nya ämnen: 2025-05-01. Befintligt ämne: 2026-11-01. Nya blandningar: 2026-05-01. Befintlig blandning: 2028-05-01.</p> <p><i>Tillverkare/ importör/ "namnbytare"/ distributör: utred ev. ändring i säkerhetsdatablad och etikett – fråga vår leverantör om ca 1½ år (våren 2025) - följs upp i kommande lagändringar</i></p> <p><i>Användare: bevaka ev. åtgärdsbehov vid ändrade säkerhetsdatablad, kontinuerligt (se avsnitt 16 i SDB angående ändringarna).</i></p>	<p>De nya faroklasserna är följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ED HH i kategori 1 och kategori 2 (hormonstörande egenskaper för människors hälsa) ▪ ED ENV i kategori 1 och 2 (hormonstörande egenskaper för miljön) ▪ PBT (långlivad, bioackumulerande och toxisk), vPvB (mycket långlivad och mycket bioackumulerande). ▪ PMT (långlivad, mobil och toxisk), vPvM (mycket långlivad och mycket mobil) <p>Nya faroangivelser på EU-nivå:</p> <table border="1" data-bbox="931 647 2047 1394"> <thead> <tr> <th>Kod för faroklass och farokategori</th> <th>Kod för faroangivelse</th> <th>Faroangivelse</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ED HH 1</td> <td>EUH380</td> <td>Kan orsaka hormonstörningar hos människor</td> </tr> <tr> <td>ED HH 2</td> <td>EUH381</td> <td>Misstänks orsaka hormonstörningar hos människor</td> </tr> <tr> <td>ED ENV 1</td> <td>EUH430</td> <td>Kan orsaka hormonstörningar i miljön</td> </tr> <tr> <td>ED ENV 2</td> <td>EUH431</td> <td>Misstänks orsaka hormonstörningar i miljön</td> </tr> <tr> <td>PBT</td> <td>EUH440</td> <td>Ackumuleras i miljön och i levande organismer, inbegripet människor</td> </tr> <tr> <td>vPvB</td> <td>EUH441</td> <td>Ackumuleras kraftigt i miljön och i levande organismer, inbegripet människor</td> </tr> <tr> <td>PMT</td> <td>EUH450</td> <td>Långlivat ämne som kan förorena vattenkällor</td> </tr> <tr> <td>vPvM</td> <td>EUH451</td> <td>Mycket långlivat ämne som kan förorena vattenkällor</td> </tr> </tbody> </table>	Kod för faroklass och farokategori	Kod för faroangivelse	Faroangivelse	ED HH 1	EUH380	Kan orsaka hormonstörningar hos människor	ED HH 2	EUH381	Misstänks orsaka hormonstörningar hos människor	ED ENV 1	EUH430	Kan orsaka hormonstörningar i miljön	ED ENV 2	EUH431	Misstänks orsaka hormonstörningar i miljön	PBT	EUH440	Ackumuleras i miljön och i levande organismer, inbegripet människor	vPvB	EUH441	Ackumuleras kraftigt i miljön och i levande organismer, inbegripet människor	PMT	EUH450	Långlivat ämne som kan förorena vattenkällor	vPvM	EUH451	Mycket långlivat ämne som kan förorena vattenkällor
Kod för faroklass och farokategori	Kod för faroangivelse	Faroangivelse																											
ED HH 1	EUH380	Kan orsaka hormonstörningar hos människor																											
ED HH 2	EUH381	Misstänks orsaka hormonstörningar hos människor																											
ED ENV 1	EUH430	Kan orsaka hormonstörningar i miljön																											
ED ENV 2	EUH431	Misstänks orsaka hormonstörningar i miljön																											
PBT	EUH440	Ackumuleras i miljön och i levande organismer, inbegripet människor																											
vPvB	EUH441	Ackumuleras kraftigt i miljön och i levande organismer, inbegripet människor																											
PMT	EUH450	Långlivat ämne som kan förorena vattenkällor																											
vPvM	EUH451	Mycket långlivat ämne som kan förorena vattenkällor																											

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
BASTA www.bastaonline.se Kriterieverioner 33.1 (från 2023-05-30)	2023-05-30: Ny version, nr 33.1 , men inga skärpningar av befintliga kriterier har skett i denna uppdatering. Följande redaktionella ändringar har genomförts: <ul style="list-style-type: none"> • Kriteriedokument för BASTA, BETA och DEKLARERAD har samlats i ett och samma dokument, • Kriterierna har förtydligats och omarbetats, • Information från relevanta hjälpdokument har adderats till dokumentet, • Kriterierna har fått ny numrering, se jämförelse mellan äldre och ny numrering, • Kriterierna från de valfria kriterieområdena; Cirkularitet, Förnybarhet, Miljöeffekter, Emissioner och tester, är tillagda. Ingen åtgärd krävs.
Svanen och/eller (EU)-blomman www.svanen.se	Kriterieverion: Varje produktgrupp har egna kriterier. För ändringar: se respektive produktgrupp. Utred om aktuella ändringarna berör oss.
Byggvarubedömningen www.byggvarubedomningen.se/ Version 7.2 (2023-03-15)	(<i>ingick i föregående ändring</i>) 2023-03-15: Ny version, nr. 7.2 : Ändringar av kriterium nr 2 , Tillverkning av vara . Avisering av 2.1 och 2.3 : 2022-11-30, samt 2.2 : 2022-12-22. Befintlig bedömning ”markeras om” får ev. ny totalbedömning. * Kriterium 2.1 Emissioner till luft, vatten eller mark: förtydligande om att inget annat underlag än produktspecifik EPD ger Rekommenderas (produktspecifik EPD = den bedömda produkten eller produktfamiljen ska vara namngiven i den). * Kriterium 2.2 Primär energianvändning under produktionsskedet: förtydligande om att inget annat underlag än produktspecifik eller generisk EPD ger Rekommenderas. * Kriterium 2.3 Elanvändning under slutproduktion: detta kriterium tas bort och kommer inte att ersättas med något annat. Utred hur vi berörs – se föregående lagändringar. Berör inte oss Februari 2023 : ändrade bedömningar för kemikalier p.g.a. nya klassificeringar enligt ATP 18 i CLP . Produkter som innehåller ett eller flera av dessa ämnen kommer få uppdaterad bedömning i slutet av februari.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
<p>EU:s förordning om långlivade organiska föreningar (POPs), EU 2019/1021 (2023/1608)</p>	<p>2023/1608 (ikraftträdande 2023-08-28, med övergångstider) Förbud att tillverka, importera, sälja och använda kemikalier och varor som innehåller perfluorhexansulfonsyra, PFHxS, eller dess salter, samt besläktade ämnen. PFHxS är ett PFAS-ämne det är mycket svårnedbrytbar och kan därför anrikas i miljön. PFHxS kan förekomma som förorening i andra ämnen och gränsvärden för det ingår i förbudet. <i>Tillverkare/importör/"namnbytare"/distributör av kemikalier och tillverkare/ importör/ distributör av varor: bilaga XVII ingår i våra leverantörsfrågor, se REACH ovan (viktigt att vi får svar).</i></p> <p>2023/866 (utfärdad 2023-08-18) Sänkt gräns för hur mycket oavsiktliga spår föroreningar av PFOA och PFOA-salter som får finnas i PTFE-mikropulver. Ämnet PTFE är ett PFAS-ämne. Det nya gränsvärdet gäller även för kemikalier och varor som innehåller PTFE-mikropulver och som används industriellt och yrkesmässigt. PTFE-mikropulver kan till exempel förekomma i olika typer av smörjmedel och fetter. <i>Tillverkare/importör/"namnbytare"/distributör av kemikalier och tillverkare/ importör/ distributör av varor: bilaga XVII ingår i våra leverantörsfrågor, se REACH ovan (viktigt att vi får svar).</i></p> <p>2022:2400 (utfärdad 2023-06-10) Sänkta gränsvärden för avfall, genom ändringar i bilaga IV och V, för dioxiner, dibensofuraner (PCDD/PCDF) och dioxinlika polyklorerade bifenyler (dl-PCB) i flygaska från förbränningsanläggningar. Inskrivna PFAS-ämnen i bilaga IV med gränsvärden: PFOA och PFHxS. <i>Vi berörs indirekt, genom de varor som vi säljer samt de som vi använder, och som sedan blir avfall. Ev. åtgärd hanteras via våra leverantörsfrågor, se REACH ovan (viktigt att vi får svar).</i></p>
<p>Förordning om förbud i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter SFS 1998:944 (2023:521) (RoHS I) (2002/95/EG)</p>	<p>2023:521 (ikraftträdande 2023-10-01) Uppdaterad hänvisning till avfallsdirektivet. <i>Ingen åtgärd krävs.</i></p> <p>Berör inte oss:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Borttaget äldre förbud i 14 f § om maskindiskmedel som innehåller fosfater; som inte fick saluhållas eller överlåtas till konsumenter för enskilt bruk, om den totala fosforhalten i medlet översteg 0,5 vikt-%. * Uppdaterad med hänvisningar till restriktioner i REACH, för blyhagel samt för metanol i bilvårdsmedel.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
Träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering NFS 2001:6 (2023:3)	Kommer att upphävas 2025-07-01. Naturvårdsverket kommer att ta fram en vägledning inom området, som planeras att publiceras i god tid före det att föreskrifterna upphör att gälla. Invänta vägledningen.
Träskyddsbehandling genom doppning mot mögel- och blånadsangrepp NFS 2001:7 (2023:4)	Kommer att upphävas 2025-07-01. Naturvårdsverket kommer att ta fram en vägledning inom området, som planeras att publiceras i god tid före det att föreskrifterna upphör att gälla. Invänta vägledningen.
Allmänna råd om varmförzinkning AR 97:4 (2023:6)	2023:6 (upphävd 2023-05-03) Ingen ny NFS/AR ersätter detta AR. Aktuell information från NV angående varmförzinkning och IED: Anläggningar för varmförzinkning, där den totala volymen av behandlingsbadet (vilket inkluderar både betningsbad och zinkbad) överstiger 30 m³ är industriutsläppsverksamheter och omfattas av FMP BATC . De bör därför ha kod 28.10-i . Tillsynsmyndigheterna uppmanas därför av Naturvårdsverket, att säkerställa att verksamheter med kod 28.50 , som har behandlingsbad med en total volym över 30 m³ , informeras om att de även klassas med koden 28.10-i och ska följa FMP BATC (EU-beslut 2022/2110) med de teknikval och utsläppsvärden som är angivna där, senast 2026-11-04 . Har vi rätt kod?
Alkohollagen SFS 2010:1622 (2023:427)	Berör inte oss: 2023:427 (ikraftträdande 2024-01-01) Krav vid servering är uppdaterat med den nya lagen om ordningsvakter, SFS 2023:421.
Lag om alkoholskatt SFS 2022:156 (2022:1793)	Berör inte oss: 2022:1793 (ikraftträdande 2024-01-01) Höjd skatt på alkohol. 2022:1791 (publicerad 2022-12-17) Höjd skatt på alkohol. 2022:1486 (ikraftträdande 2024-01-01) Ändring berör flyttningar av beskattat bränsle för proviantering till havs.

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
Teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat HSLF-FS 2022:63 (oförändrad)	<p>Ny (ikraftträdande 2023-03-01) Upphäver FoHMFS 2014:4 om teknisk sprit.</p> <p>* Årlig lagerinventering ska nu utföras (förut ”lämpliga intervall”).</p> <p>* Nytt krav på att orsaker till ev. differens mellan bokförd och inventerad mängd ska identifieras, dokumenteras och nödvändiga åtgärder ska vidtas.</p> <p><i>Behöver vi justera våra rutiner/instruktioner, eller uppfyller vi redan de nya kraven?</i></p>
Arbetsmiljölagen SFS 1977:1160 (2023:349)	<p>Berör inte oss:</p> <p>2023:349 (ikraftträdande 2023-07-02)</p> <p>Ändrad benämning på skolor och utbildning, från särskola till det nya begreppet anpassad skola/ utbildning.</p>
Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar AFS 2018:1 (2022:5) (HGV)	<p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>2022:5 (ikraftträdande 2024-05-04, med övergångstider) Sänkta gränsvärden för akrylnitril, bensen, N,N-dimetylformamid samt nickel (metall) och nickelföreningar.</p> <p>Gränsvärdet för akrylnitril träder i kraft 2026-04-05.</p> <p>Gränsvärdet för bensen träder i kraft 2026-04-05.</p> <p>Gränsvärdet för nickel och nickelföreningar träder i kraft 2025-01-18.</p> <p><i>Utred hur vi berörs – se föregående lagändringar.</i></p>
Medicinska kontroller i arbetslivet AFS 2019:3 (2023:16)	<p>Berör inte oss:</p> <p>2023:16 (ikraftträdande 2024-01-01) Ändrade krav i bilaga 10 och 11, som reglerar vad som ska ingå i medicinska kontroller vid arbete med klättring med stor nivåskillnad samt rök- och kemdykning. Ändringen innebär att krav på arbetsprov med EKG-registrering byts ut mot krav på andra undersökningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Registrering av vilo-EKG. • Bestämning av blodfetter. • Skattning av kardiovaskulär risk (hjärt- och kärlsjukdomsrisk) med ett vedertaget riskskattningsverktyg för arbetstagare över 40 år. <p><i>(ingick i föregående ändring)</i></p> <p>2022:3 (ikraftträdande 2024-05-04) Ändring i 81 § där reproduktionsstörande ämnen har skrivits in till listan över sjukdomar, symptom och besvär som läkare ska anmäla vid samband med arbetet och som är av intresse från arbetsmiljösynpunkt.</p> <p><i>Åtgärd för läkare, vid ev. exponering; se AFS 2011:19 med nytt registreringskrav för H360 - se föregående lagändringar.</i></p>

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Kemiska produkter och arbetsmiljö
Kemiska arbetsmiljö- risker AFS 2011:19 (2022:4)	(<i>ingick i föregående ändring</i>) 2022:4 (ikraftträdande 2024-05-04) Arbetsgivaren ska även föra register över arbetstagare som har utsatts för exponering, som kan innebära risk för ohälsa, av kemiska produkter med faroangivelsen H360 ; kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet. Detta register ska sparas i minst 5 år , efter att exponeringen har upphört. Sedan tidigare gäller befintligt registerkrav i 38 §, vid risk för ohälsa i arbete med kemiska produkter med faroangivelse H350 (kan orsaka cancer) eller H340 (kan orsaka genetiska defekter) eller vid verksamheter enligt 38 § andra stycket (bl.a. exponering för trädamm från lövträd, respirabelt kristallint kvartsdamm, eller dieselavgaser). För H350 och H340 ska registret sparas under minst 40 år efter att exponeringen har upphört. <i>Spårbarhet i kemikalieförteckningen, så att vi kan upprätta register för ev. exponering av H360, H350 & H340 - se föregående lagändringar</i>
Maskiner AFS 2008:3 (2016:10)	EU:s nya maskinförordning (EU 2023/1230) har trätt ikraft 2023-07-19. Den kommer att börja tillämpas 2027-01-20 och då upphävs både det nuvarande maskindirektivet samt AFS 2008:3 , se www.av.se . Några av de ändrade och nya kraven är: <ul style="list-style-type: none"> - utökning av kraven till att även omfatta risker med ny teknik, ex. inom AI, cybersäkerhet samt fjärrstyrda mobila maskiner, - tydligare krav på tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer, - tillåtet med digital dokumentation, t.ex. bruksanvisningar, monteringsanvisningar och EU-försäkran om överensstämmelse. - tillverkare av handhållna eller handstyrda maskiner behöver ange fler vibrationsvärden i bruksanvisningen.
Diskrimineringslagen SFS 2008:567 (2023:352)	Berör inte oss: 2023:352 (ikraftträdande 2023-07-02) Ändrad benämning på skola, från särskola till det nya begreppet anpassad skola .
Socialförsäkrings- balken SFS 2010:110 (2023:441)	Berör inte vår verksamhet 2023:441 (ikraftträdande 2023-07-01) Ändringen berör bostadsbidrag 2023:440 (ikraftträdande 2024-01-01) Ändringen berör ändrat datum för ändring om bostadsbidrag. 2023:348 (ikraftträdande 2023-07-02) Ändrad benämning på skola, från särskola till det nya begreppet anpassad skola . (<i>ingick i föregående ändring</i>) Kan beröra oss indirekt : 2022:1854 (ikraftträdande 2024-01-01) Nytt datum för bedömning av arbetsförmåga, med undantag för covid-19 (SFS 2021:1240) <i>HR/Ekonomi hanterar ev. åtgärd, om det blir aktuellt – se föregående lagändringar</i>

Brandskydd och säkerhet

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Brandskydd och säkerhet
Lag om brandfarliga och explosiva varor SFS 2010:1011 (2023:391) (LBE)	Berör inte oss: 2023:391 (ikraftträdande 2023-07-01) Myndigheten Försvarets radioanstalt är inskriven, samt textjustering för tillståndsansökan i flyttbart förråd, samt transport i rörledning. 2023:374 (ikraftträdande 2023-07-01) Regler för nytt register för tillstånd att hantera ammunition .
Förordning om brandfarliga & explosiva varor SFS 2010:1075 (2023:392)	Berör inte oss: 2023:392 (ikraftträdande 2023-07-01) Myndigheten Försvarets radioanstalt är inskriven, samt rättelse av ett skrivfel (namn på lagen (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
Lagen om skydd mot olyckor SFS 2003:778 (2023:409)	2023:409 (ikraftträdande 2024-01-01) Inskriften hänvisning till den nya lagen (SFS 2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten (VMA-systemet). <i>Ingen åtgärd krävs av oss, utöver rutin för våra åtgärder vid ett VMA-larm. Ska skrivas in i nödlägesrutinen?</i>
Lagen om elektronisk kommunikation SFS 2022:482 (2023:411) (LEK)	2023:411 (ikraftträdande 2024-01-01) Inskriften hänvisning till den nya lagen (SFS 2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten (VMA-systemet). <i>Ingen åtgärd krävs av oss, utöver rutin för våra åtgärder vid ett VMA-larm. Ska skrivas in i nödlägesrutinen?</i>
Tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor MSBFS 2013:3 (2023:1)	Berör inte oss 2023:1 (ikraftträdande 2023-05-15) Undantag från tillstånd inskrivet för brandfarliga gaser som används för drift av installerade anordningar i fordon .
Regler för brandlarm SBF 110:8 (norm) Revideringsblad 2023	<i>(ingick i föregående ändring)</i> Revideringsblad 2023 (ikraftträdande 2023-02-01). Revidering p.g.a. ändring i SS 3654 , Brand och räddning – Branddetekterings- och brandlarmsystem – Brandförvarstablå och brandkårsnyckel. Ändringarna berör främst detaljer för brandförvarstablån . <i>Ev. åtgärd utreds med entreprenör för brandlarmet - se föregående lagändringar.</i>

Byggnader, energi och mark

Grundförfattning (senaste ändring)	Område: Byggnader, energi och mark
Plan- och bygglag SFS 2010:900 (2023:173) (PBL)	Berör inte oss: 2023:173 (publicerad 2023-04-12) Ändrat ikraftträdande till den 1 maj 2028, för tidigare ändring SFS 2017:267 angående datum för upphävande av 9 kap. 33 a (tidsbegränsat bygglov vid nybyggnation för bostadsändamål).
Plan- och byggförordning SFS 2011:338 (2023:50) (PBF)	Berör inte oss: 2023:50 (ikraftträdande 2023-04-01) Översiktsplaner och regionplaner ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt . Detta ska tillämpas första gången på översiktsplaner och regionplaner som har påbörjats efter den 31 december 2026.
Funktionskontroll av ventilationssystem (OVK) och certifiering av sak-kunniga funktionskontrollanter BFS 2011:16 (OVK 1) (2023:4, OVK 4)	Berör inte oss: 2023:4, OVK 4 (ikraftträdande 2023-07-01) * Uppdaterad kompetenshänvisning till AFS 2020:1 för utförare ("funktionskontrollant") av OVK-kontroll. * Borttaget krav att certifieringsorgan ska meddela utfärdat eller återkallad certifiering av funktionskontrollant, till Boverket.

Uppföljning av föregående lagändringar, från våren 2023: *Alla åtgärder är utförda & har haft avsedd effekt?*

Omvärldsbevakning av övriga ändringar & nyheter – allmän information, urval (ej rangordnad)

Miljöstatus – klimat, luft, vatten, energi, mm

- * [Sanering av förorenad mark](#): Fram till och med 2022 har **30 %** av de områden som är **mest prioriterade ur hälso- och miljöhänsedade** åtgärdats. Detta bidrar till en mer hälsosam miljö, att naturvärden bevaras och att tidigare förorenade områden kan användas för nya ändamål. Källa: www.naturvardsverket.se
- * **Brandsläckningsskum**: Insamling brandsläckningsskum förebygger att PFAS hamnar i miljön. Under 2022 har MSB och NV samlat in [190 ton brandsläckningsskum](#) från landets räddningstjänster samlats. Källa: www.naturvardsverket.se.
- * **Fordonstvättar & fordonsverkstäder**: [tillsynskampanj 2023-2024](#) och uppdaterad tillsynsvägledning. Källa: www.naturvardsverket.se.
- * **Sveriges miljömål**: [nytt presentationsmaterial](#) finns, som kan användas för utbildning/miljöfakta. Det finns [även en "CoP"-mall](#), som kan användas för koppling till verksamhetens egna miljömål och tillhörande åtgärder. Källa: www.sverigesmiljomal.se
- * Sammanställning av de [viktigaste ändringarna](#) inför halvårsskiftet 2023, inkl. **klimat- och näringslivsdep.**, www.regeringen.se.

Kemikalier & produkter/ varor/ artiklar

- * [Allergiframkallande kemikalier](#): konsumenttillgängliga kemikalier som är märkta som allergiframkallande har **ökat mer än sex gånger** de senaste 12 åren. För att nå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö **borde utvecklingen gå åt andra hållet**. Källa: www.kemi.se
ENVIVE: kommentar: flera av dem **används troligen** även inom industrin (bl.a. **färg (vattenbaserad), lim, rengöringsmedel**).
- * **Oönskade kemikalier**: Råd & Rön har testat **bilbarnstolar**. Av totalt [67 testade stolar fick 20 anmärkning](#) för kemikalieinnehållet, bl.a. inom för höga halter av flamskyddsmedel, organiskt tenn, formaldehyd, PAH och mjukgörare. Källa: www.ri.se.
- * **Elektriska produkter**: [Ny informationsfilm](#) som riktar sig till dig som **tillverkar, importerar eller distribuerar** elektriska produkter. Syftet är att förtydliga genom exempel vilka regler som gäller. Filmen utgår från [Elsäkerhetsverkets handbok](#) "När du ska tillverka eller sälja produkter". Källa: www.elsakerhetsverket.se.
- * **Greenwash**: EU-kommissionen har 2023-03-22 presenterat ett direktivförslag inom **marknadsföring med miljöargument**: "[Green Claims Directive](#)". Direktivet vill förhindra oseriösa märkningar, som riskerar undergräva konsumenternas förtroende. Förslaget i Green Claims ska nu behandlas av EU-parlamentet och Ministerrådet. Källa: www.svanen.se & https://commission.europa.eu/index_sv.
- * **Aktuellt inom kemikalielagstiftningen**: [Kostnadsfritt webinarium](#) kommer att sändas 2023-11-09, med information om lagändringar samt tillsynsresultat. Tillgängligt material finns även från [det webinarium som sändes i maj 2023](#). Källa: www.kemi.se

Avfall & farligt gods

- * **Högre avgift för producent:** om **elutrustning** innehåller **> 0,1 vikts-%** av ett **kandidatämne *eller*** om **låg materialåtervinningsbarhet** hos **förpackning** av papper, kartong eller plast, enligt nya [NFS 2022:12](#) och [NFS 2022:11](#). Källa: www.naturvardsverket.se (*äldre ändring*).
- * **Farligt gods:** [informationsmaterial](#) från seminarium i april 2023 om farligt gods, tillsyn och avfallstransporter, mm. Källa: www.msb.se.
- * **Bilar och däck:** nya förordningar om **producentansvar**, [SFS 2023:132](#) och [SFS 2023:133](#), med krav på **återvinningsnivå** för uttjänta bilar och däck, **information till bilkund och till innehavare av uttjänta bilar/ däck**. Källa: www.naturvardsverket.se

Arbetsmiljö & säkerhet/brand

- * **Nya AFS-arna:** [kommer att träda ikraft](#) 2025-01-01 och informationsmaterial kommer att finnas hos på www.av.se. De nya reglerna kommer att finnas www.av.se från ca sep.-okt. 2023 och vara märkta med vattenstämpel så att det framgår att de inte har börjat gälla än. När de sedan träder i kraft 2025-01-01 kommer nuvarande AFS:ar att upphävas och vattenstämpeln tas bort i de nya. Källa: www.av.se.
- * **EU:s nya maskinförordning [EU 2023/1230](#)** har nu [trätt ikraft 2023-07-19](#) och den kommer att [börja tillämpas 2027-01-20](#). Då upphävs både det nuvarande maskindirektivet och AFS 2008:3. Några av de **ändrade och nya kraven** är:
  - en utökning av kraven till att även omfatta risker med **ny teknik**, ex. med krav inom AI, cybersäkerhet samt fjärrstyrda mobila maskiner,
  - tydligare krav på **tillverkare, tillverkarens representanter, importörer och distributörer**,
  - tillåtet med **digital dokumentation**, t.ex. bruksanvisningar, monteringsanvisningar och EU-försäkran om överensstämmelse.
  - tillverkare av **handhållna eller handstyrda maskiner** behöver ange **fler vibrationsvärden** i bruksanvisningen. Källa: www.av.se.
- * **Uppdaterade handböcker** till de nya föreskrifterna för **utförande, skyltning och kontroll av starkströmsanläggningar och elektrisk utrustning**, [ELSÄK-FS 2022:1](#) , [ELSÄK-FS 2022:2](#), och [ELSÄK-FS 2022:3](#). Källa: www.elsakerhetsverket.se.

Hållbarhetsredovisning

- * Det **nya [CSR-direktivet](#)** (Corporate Sustainability Reporting Directive) kommer att ersätta nuvarande NFRD-direktiv (Non Financial Reporting Directive) och införs i flera steg från 2024:
  - räkenskapsår **2024** för **"EU-stora"** företag som **omfattades av NFRD (> 500 anställda och börsnoterade)**
  - räkenskapsår **2025** för **"stora"** företag (**>250 anställda och/ eller balansomslutning >20 MEuro (~200 MSEK) och/ eller nettoomsättning >40 MEuro (~400 MSEK) förutom vissa undantag**).
  - räkenskapsår **2026** för **börsnoterade små och medelstora företag**, vissa kreditinstitut, försäkringsbolag,
  - räkenskapsår **2028** för vissa mikroföretag samt större "icke-EU företag" med dotterbolag/ filial i EU.

Alla rapporterande företag måste tillämpa **principen om dubbel väsentlighet** (hur **påverkar vi** samt hur **vi påverkas av** "ESG"-faktorer).

Hållbarhetsrapporten enligt CSRD ska publiceras **efter räkenskapsårets slut**.

Källa: <https://www.fi.se/sv/hallbarhet/regler/redovisning/> & <https://kpmg.com/se/sv/home/tjanster/hallbart-foretagande/rapportera/csrd-corporate-sustainability-reporting-directive.html>
& <https://www.di.se/event/> & <https://greeng.se/tjanster/hallbar-kommunikation/> & <https://www.ramboll.com/sv-se/hallbarhetsradgivning-och-esg>.

CSRD innebär att hållbarhetsrapporterna **ändras** och utvidgas till att **omfatta många fler** företag.

Rapporteringskraven blir **mer detaljerade** och ska utföras enligt **EU-standarder** (European sustainability reporting standards, **ESRS**) för **miljö, sociala frågor och bolagsstyrning** ("ESG").

Hållbarhetsrapport enligt CSRD ingår i förvaltningsberättelsen, dvs. den är en del av årsredovisningen och den ska **tredjepartsgranskas**.

CSRD kan ge frågor och begäran om uppgifter även **till mindre företag**.

Vem behöver kunskap om CSRD?

- Styrelsen
- Ledningsgruppen
- Hållbarhetschefen
- Tvärfunktionell projektgrupp (HR, inköp, EHS, ekonomi, risk, internkontroll, sälj, hållbarhet)
- Revisionsutskottet
- Redovisningsbyrå

Bildkälla: www.greeng.se

CSR

RAMBOLL

Vad innebär de europeiska standarderna för hållbarhetsredovisning (ESRS)?

I de europeiska standarderna för hållbarhetsrapportering (ESRS) anges den icke-finansiella information som företag måste offentliggöra enligt CSRD.

Sammanlagt gäller 12 sektorsoberoende standarder, vilket framgår av bilden till höger. Standarderna är indelade i allmänna övergripande standarder samt aktuella standarder för miljö, sociala frågor och styrning (ESG) som gäller för alla bolag oberoende på sektor.

I varje ESRS anges de detaljerade upplysningskrav som ska ingå i företagets årsredovisning och som ska åtfölja den rapporterade finansiella informationen.

Standarderna omfattar information om: a) styrningsprocesser, strategi och affärsmodell i förhållande till väsentliga hållbarhetsfrågor, b) policyer och handlingsplaner för att identifiera, bedöma och hantera väsentliga frågor, samt c) resultatmätt och mål för att mäta framsteg.

Europeiska standarder för hållbarhetsrapportering¹

Övergripande standarder	Miljö-standarder	Sociala Standarder	Styrnings standarder
ESRS1 Allmänna krav	ESRS E1 Klimatförändringar	ESRS S1 Egen arbetskraft	ESRS G1 Affärsmässighet
ESRS2 Allmänna upplysningar	ESRS E2 Förorening	ESRS S2 Arbetstagare i värdekedjan	
	ESRS E3 Vatten och marina resurser	ESRS S3 Berörda samhällen	
	ESRS E4 Biologisk mångfald	ESRS S4 Konsumenter och slutanvändare	
	ESRS E5 Resursanvändning & cirkulär ekonomi		

¹ Dessa är de sektorspecifika ESRS som är tillämpliga på företag i alla sektorer och som publicerades av EFRAG i november 2022 och som för närvarande granskas av Europeiska kommissionen. De sektorspecifika ESRS är under utveckling och förväntas offentliggöras hösten 2023.

 Bildkälla: www.ramboll.com

Viktiga datum – urval

- * **2023-08-22**: sista dagen i övergångstiden [för nya utbildningskrav för arbete med diisocyanater](#) (REACH, [ändring 2020/1149](#)), se [kemi.se](#) / [av.se](#).
- * **2023-12-01**: CLP-ändring ”[ATP 18](#)” blir bindande (ändrad ”EU-klassificering” av ämnen i CLP, (EG) 1272/2008), se [kemi.se](#).
- * **2023-12-23**: CLP-ändring ”[ATP 19](#)” blir bindande (ändrad ”EU-klassificering” av ämnen i CLP, (EG) 1272/2008), se [kemi.se](#).
- * **2023-12-17**: krav på ”[visselblåsarkanal](#)” även i [privat verksamhet](#), med 50-249 arbetstagare ([SFS 2021:890](#), se [regeringen.se](#)).
- * **2024-01-01**: högre **avgift** för **producent** för viss **elutrustning** samt **förpackning**, ([NFS 2022:12](#) och [NFS 2022:11](#)), se [www.naturvardsverket.se](#).
- * **2024-01-01**: separat insamling av [bioavfall från hushåll och verksamheter](#) införs som krav ([SFS 2020:614](#)), se [naturvardsverket.se](#).
- * **2024-01-01**: [verksamheter](#) kan lämna förpackningsavfall på en **mottagningsstation** i sin **kommun utan avgift**, oavsett volym ([SFS 2022:1274](#)).
- * **2024-01-01**: krav på **UFI-kod på etikett** vid **industriell** användning, med övergångsregler till 2024-12-31 (CLP), se [kemi.se](#).
- * **2024-05-04**: nytt hygieniskt gränsvärde (HGV) för N,N-dimetylformamid, ändring [2022:5](#) i [AFS 2018:1](#), se: [www.av.se](#).
- * **2024-05-04**: **registerkrav** vid exponering av ohälsosam nivå av **reproduktionstoxiskt ämne (H360)**. Ändring [2022:4](#), i [AFS 2011:19](#), se: [www.av.se](#).
- * **2024-12-08**: sista dagen i övergångstiden i [BAT för ytbehandling med organiska lösningsmedel](#) (BAT-STS), se [naturvardsverket.se](#).
- * **2024-12-31**: sista dagen i övergångstider för [UFI-kod](#) (CLP) samt inlämning av [säkerhetsdatablad till Poison Centres hos ECHA](#), se [kemi.se](#).
- * **2024-12-31**: sista dagen i övergångstiden för EU-krav på [insamling av textil](#), vilket kan beröra oss indirekt, se [naturvardsverket.se](#).
- * **2025-01-01**: rapportering under året [enligt CSRD](#) för räkenskapsår 2024, för ”**EU-stora**” företag som tidigare **omfattades av NFRD**, se [www.fi.se](#).
- * **2025-01-01**: **nya ämnen** märks med de [nya faroklasserna](#); hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska (EU [2023/707](#), CLP), [kemi.se](#).
- * **2025-01-01**: [de nya AFS:arna](#) träder ikraft, se [www.av.se](#).
- * **2025-02-01**: CLP-ändring ”[ATP 20](#)” blir bindande (ändrad ”EU-klassificering” av ämnen i CLP, (EG) 1272/2008), se [kemi.se](#).
- * **2025-12-01**: sista dagen i övergångstiden för certifieringskrav för **pannoperatör**, för pannor i kategori 1-4 ([AFS 2017:3](#)), se [www.av.se](#).
- * **2026-01-01**: rapportering under året [enligt CSRD](#) för räkenskapsår 2025, för ”**stora**” företag som **inte omfattades av NFRD**, se [www.fi.se](#).
- * **2026-04-05**: nya hygieniska gränsvärden (HGV) för akrylnitril, bensen och nickel, ändring [2022:5](#) i [AFS 2018:1](#), se: [www.av.se](#).
- * **2026-05-01**: **nya blandningar** märks med [nya faroklasserna](#); hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska (EU [2023/707](#), CLP), [kemi.se](#).
- * **2026-11-01**: **befintliga ämnen** märks med [nya faroklasserna](#); hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska (EU [2023/707](#), CLP), [kemi.se](#).
- * **2027-01-01**: **rapportering** under året [enligt CSRD](#) för räkenskapsår 2026, för bl.a. **börsnoterade små och medelstora företag**, se [www.fi.se](#).
- * **2027-01-01**: **fastighetsnära insamling av förpackningar** från **hushåll**, vilket kan beröra oss indirekt ([SFS 2022:1274](#)), se [naturvardsverket.se](#).
- * **2027-01-20**: [EU:s nya maskinförordning](#) börjar att [tillämpas](#) ([EU 2023/1230](#)), [www.av.se](#).
- * **2027-12-31**: sista dagen i övergångstiden i **vattenskyddsområde**, för sekundärt skydd för **cistern** med brandfarlig vätska/spillolja ([NFS 2021:10](#)).
- * **2028-05-01**: **befintliga blandningar** märks med [faroklasserna](#); hormonstörande/ långlivade/ bioackumulerande/ toxiska (EU [2023/707](#), CLP), [kemi.se](#).